

ỦY BAN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ HÀ NỘI
SỞ THÔNG TIN VÀ TRUYỀN THÔNG

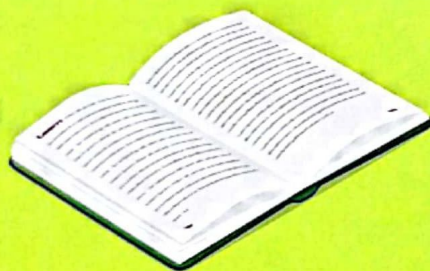
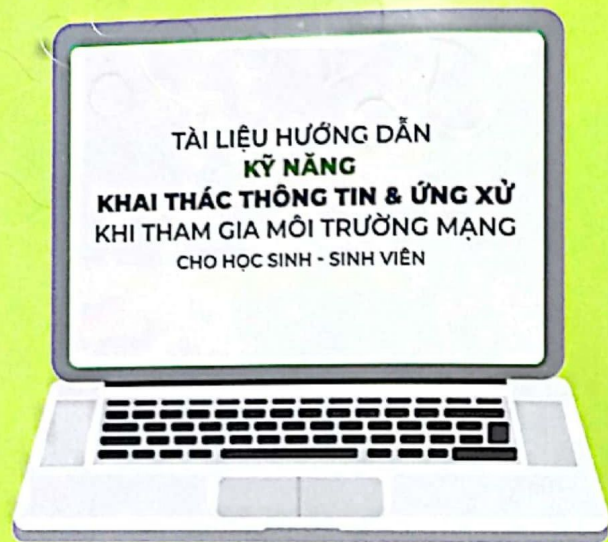
TÀI LIỆU HƯỚNG DẪN

KỸ NĂNG KHAI THÁC THÔNG TIN & ỨNG XỬ

KHI THAM GIA MÔI TRƯỜNG MẠNG

CHO HỌC SINH - SINH VIÊN

Hà Nội - 2019

NỘI DUNG

- Tác động của mạng xã hội
- Kỹ năng tìm kiếm thông tin trên Internet
- Kỹ năng khai thác thông tin
- Kỹ năng ứng xử khi tham gia môi trường mạng
- Trách nhiệm của người sử dụng

Internet ra đời đã tạo ra một cuộc cách mạng về liên kết xã hội và chia sẻ thông tin. Không thể phủ nhận những lợi ích mà Internet đem đến cho cộng đồng, song bên cạnh đó cũng bộc lộ những mặt trái, tiêu cực như: kích động bạo lực, lệch chuẩn về văn hóa, thông tin giả mạo... Điều đáng lo ngại là do nhận thức hạn chế của một bộ phận học sinh, sinh viên khi tham gia môi trường mạng đã vô tình phát tán, truyền tải những thông tin xấu.

Tài liệu biên soạn nhằm hướng dẫn cho học sinh, sinh viên cách khai thác thông tin hữu ích, nhận diện, phân biệt thông tin tốt - xấu, đúng - sai, từ đó có hành vi ứng xử đúng trên môi trường mạng, góp phần xây dựng môi trường thông tin lành mạnh.

TRƯỜNG TIỂU HỌC THỊNH QUANG
THƯ VIỆN
4/2007/2020

Giới thiệu bản thân mình
với mọi người

Giúp vận động trí não,
lạc quan hơn khi
tiếp cận thông tin tốt

Kết nối bạn bè

MỘT SỐ TÁC ĐỘNG TÍCH CỰC CỦA MẠNG XÃ HỘI

Bày tỏ quan điểm cá nhân

Tìm kiếm thông tin, giải trí,
trau dồi kiến thức, kỹ năng

Giảm tương tác
trực tiếp

Nguy cơ "nghiện"
mạng xã hội

Giảm tương tác
trực tiếp

Trông tin bạo lực,
xấu độc, giả mạo

MỘT SỐ TÁC ĐỘNG TIÊU CỰC CỦA MẠNG XÃ HỘI

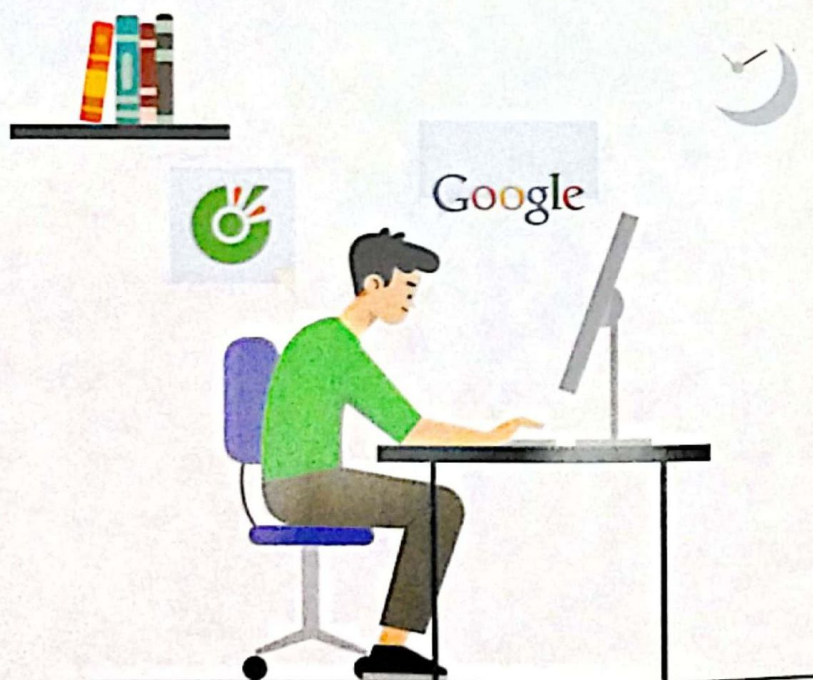
Lãng phí thời gian và
xao lãng mục tiêu thực
của cá nhân

Thiếu riêng tư,
lộ thông tin cá nhân

KỸ NĂNG TÌM KIẾM THÔNG TIN TRÊN INTERNET

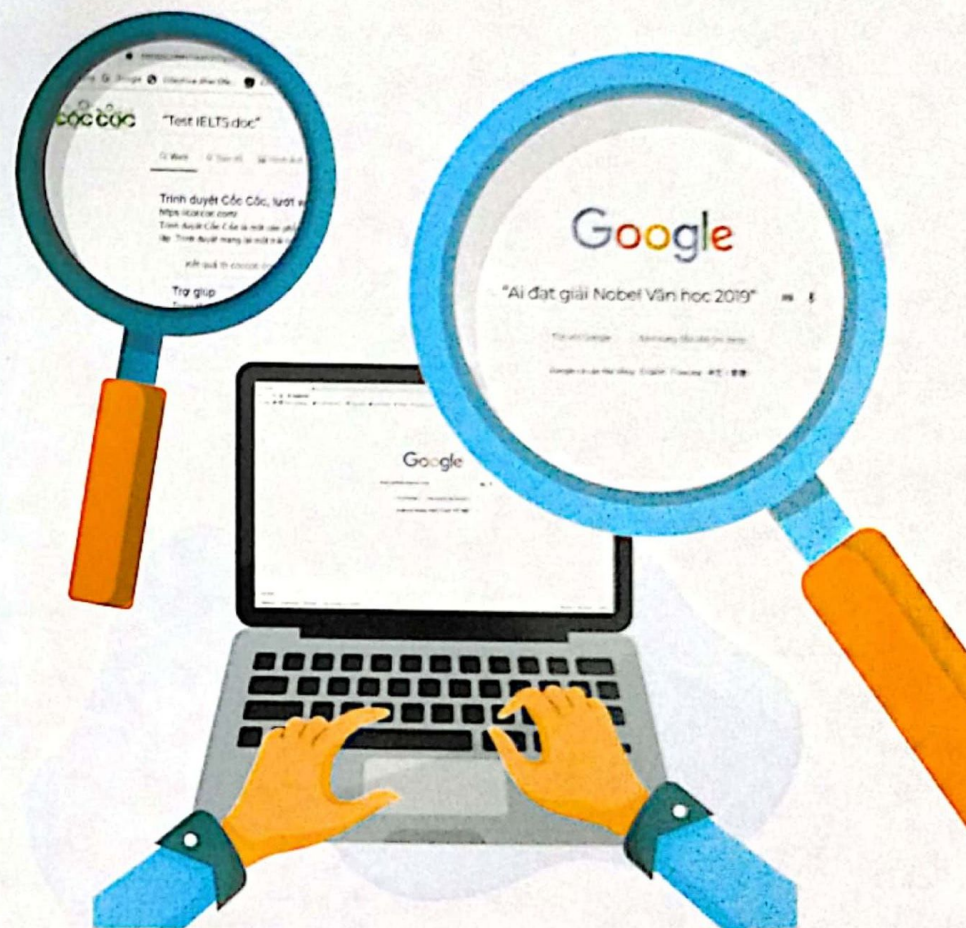
- Thông tin từ nguồn đáng tin cậy, được kiểm chứng, cập nhật
- Sử dụng các công cụ tìm kiếm phổ biến: Google, Yahoo, Bing, Cốc Cốc...
- Xác định nội dung chính - từ khóa để tìm kiếm hiệu quả
- Đánh giá, chọn lọc thông tin phù hợp, đáng tin cậy
- So sánh, đối chiếu giữa các nguồn thông tin để có kết quả tốt nhất

MẸO giúp nâng cao hiệu quả của công cụ tìm kiếm:

- Đưa nội dung tìm kiếm vào dấu ngoặc kép (" ")
- Sử dụng các toán tử tìm kiếm (+, -, and, or)
- Tìm kiếm theo dạng file (.doc, .pdf, .ppt,...)
- Tìm theo website

KỸ NĂNG KHAI THÁC THÔNG TIN NHẬN ĐIỆN, KIỂM CHỨNG THÔNG TIN

01 Khai thác thông tin từ những nguồn chính thống

02 Kiểm tra sự đồng nhất giữa tiêu đề và nội dung

03 Kiểm tra thời gian đăng tải thông tin với thời gian xảy ra của sự kiện

04 Kiểm tra video clip và hình ảnh trong bài viết tránh trường hợp ảnh và video không liên quan đến nội dung bài viết

KỸ NĂNG KHAI THÁC THÔNG TIN MỘT SỐ LƯU Ý KHI THAM GIA MÔI TRƯỜNG MẠNG

- 1 Tránh đọc lướt để nhận diện thông tin giả mạo
- 2 Khi nghi ngờ độ chính xác của thông tin, kiểm tra bằng cách tra cứu những nguồn khác
- 3 Cần kiểm tra kỹ thông tin nếu đó là thông tin "nóng", "giật gân" nhưng lại là nguồn tin duy nhất
- 4 Một số trang thông tin đăng ký tên miền gần giống các trang thông tin điện tử đáng tin cậy nhằm gây hiểu lầm, tăng lượng truy cập

KỸ NĂNG ỨNG XỬ KHI THAM GIA MÔI TRƯỜNG MẠNG

NÊN

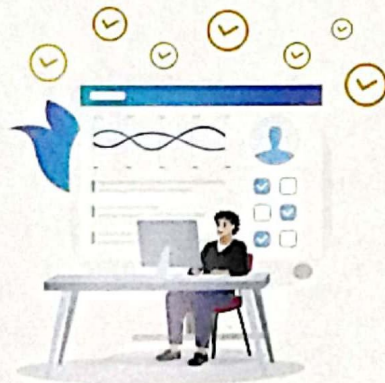
Lan tỏa thông tin, hình ảnh đẹp
trong xã hội

Sử dụng ngôn ngữ đảm bảo sự
trong sáng của tiếng Việt

Phê phán hành vi xấu,
biểu hiện lệch lạc

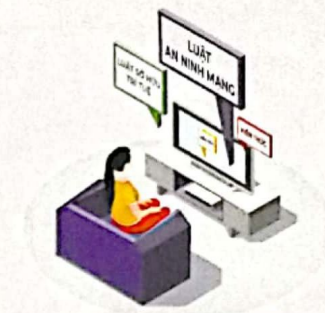
Chỉ đăng thông tin rõ nguồn gốc,
được kiểm chứng và
không vi phạm pháp luật

Sử dụng chính danh khi
tham gia môi trường mạng

Ứng xử có văn hóa khi tham gia
môi trường mạng

Trau dồi kiến thức để tự bảo vệ
bản thân

Quản lý tốt tài khoản cá nhân,
không chia sẻ mật khẩu

Thận trọng tìm hiểu kỹ thông tin khi
kết bạn hoặc tham gia các hội,
nhóm trên mạng xã hội

Khi phát hiện thông tin vi phạm,
kịp thời thông báo với đơn vị cung cấp
dịch vụ và cơ quan chức năng để xử lý

KỸ NĂNG ỨNG XỬ KHI THAM GIA MÔI TRƯỜNG MẠNG

KHÔNG NÊN

Không lập nhóm, hội nói xấu, công kích lẫn nhau

Không vào hùa theo đám đông khi chưa hiểu rõ sự việc hoặc không có căn cứ khẳng định sự việc đó là thật

Không đăng tải, chia sẻ thông tin xuyên tạc, vu khống, xúc phạm uy tín

Không cố sù, tiếp tay cho các trào lưu lệch lạc, thiếu văn hóa

Không đăng thông tin hình ảnh trái thuần phong mỹ tục Việt Nam

Không sử dụng những ứng dụng không rõ nguồn gốc

Không mở tệp tin hay đường dẫn (link) được gửi từ người lạ

Không khai thác trái phép dữ liệu cá nhân của người khác

Không phát tán tin rác, virus

KỸ NĂNG ỨNG XỬ KHI THAM GIA MÔI TRƯỜNG MẠNG

BẢO VỆ AN TOÀN CHO BẢN THÂN

- 1 Không cung cấp thông tin cá nhân chi tiết trên mạng xã hội
- 2 Thông báo với người thân khi bị đe dọa trên mạng xã hội
- 3 Tư bảo vệ mật khẩu cá nhân, tuyệt đối không chia sẻ cho người khác
- 4 Quản lý, kiểm soát danh sách bạn bè. Trước khi đồng ý kết bạn với người lạ cần tìm hiểu thông tin về người đó
- 5 Thận trọng khi nhận lời gặp mặt người mới quen trên mạng xã hội
- 6 Không mở file đính kèm từ email lạ tránh virus nguy hiểm xâm nhập

HÃY LÀ NGƯỜI
SỬ DỤNG INTERNET
THÔNG MINH,
CÓ TRÁCH NHIỆM

Đăng tải, chia sẻ những thông tin hữu ích

Không chia sẻ, bình luận khi không rõ nguồn gốc, nội dung thông tin

Không kết bạn, tham gia hội, nhóm, đăng tải những thông tin vi phạm tiêu chuẩn cộng đồng

Phê phán, góp ý với những hành vi ứng xử thiếu văn hóa

